

Rovnoběžné osvětlení – zadání

Umístění: $O(14;7)$ znamená, že bod O je vhodné volit 14 cm od levého okraje a 7 cm od dolního okraje papíru formátu A4 na výšku (pokud není u příkladu uvedeno jiné doporučení)

Příklad 1: Kosohlé promítání ($\omega = 120^\circ$, $q = 1$, umístění $O(13,10)$, na šířku).

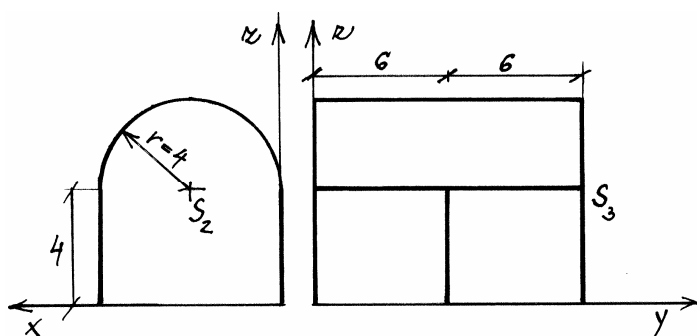
- Zobrazte rotační kužel s podstavou $k(S, r = 3)$ v rovině $\pi(xy)$ a vrcholem $V[3,10,9]$.
- Zobrazte hranol s obdélníkovou podstavou $ABCD$ v rovině $\mu(yz)$, $A[0,0,0]$, $C[0,5,3]$, má-li vrchol B souřadnici $z_B = 0$ a bod $A'[8,0,0]$ je vrcholem druhé podstavy.
- Sestrojte stíny obou těles na rovinu $\pi(xy)$ a stín kužele na hranol v rovnoběžném osvětlení se směrem $\vec{s} = \overrightarrow{VV^\times}$, $V^\times[1,-3,0]$. Rovinu $\nu(xz)$ uvažujte průhlednou.
- Sestrojte vržený stín bodu $U[5,13,5]$ na kužel.
- Na kuželi vyznačte mez vlastního stínu.

Příklad 2: Kosohlé promítání ($\omega = 135^\circ$, $q = 1$, umístění $O(11,12)$).

- Zobrazte čtvercovou desku $ABCD$, $A[10,0,8]$, $C[2,0,4]$, v rovině $\nu(xz)$ s kruhovým otvorem se středem S ve středu úsečky AC a poloměrem $r = 2.5$.
- Sestrojte vržený stín desky s otvorem do rovin $\pi(xy)$ a $\mu(yz)$, jsou-li průmětny neprůhledné a směr rovnoběžného osvětlení je $\vec{s} = \overrightarrow{SR}$, $R[0,5,0]$.

Příklad 3: Kosohlé promítání ($\omega = 120^\circ$, $q = \frac{3}{4}$, umístění $O(8,16)$).

Polovina pláště rotačního válce tvoří střechu a je podepřena šesti svislými sloupky podle zadaného nárysu a bokorysu.

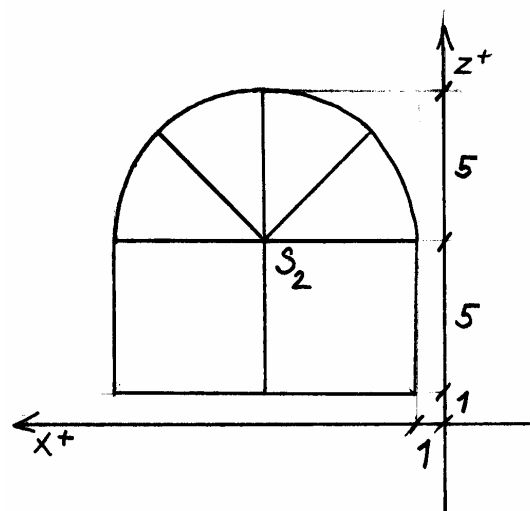

- Zobrazte zadaný objekt.
- Sestrojte jeho vržený stín na roviny $\pi(xy)$ a $\nu(xz)$, je-li při rovnoběžném osvětlení bod $S^+[10;7;0]$ vrženým stínem bodu S do roviny π .
- Na střeše vyznačte šrafováním zastíněnou část – vlastní stín.

Příklad 4: Kosoúhlé promítání ($\omega = 135^\circ$, $q = \frac{3}{4}$, umístění $O(7,14)$).

Zobrazte okno v rovině $\nu(xz)$ složené z obdélníku a půlkruhu podle zadaného nárysu a rovinu $\alpha(\infty; 4; -2)$.

- Doplňte bod $S^\times[10;10;?]$ tak, aby $S^\times \in \alpha$.
- Sestrojte vržený stín okna včetně zakreslených příček do rovin π a α směrem $\vec{s} = \overrightarrow{SS^\times}$ (bod $S^\times$ je stínem bodu S do roviny α). Rovinu α uvažujte neprůhlednou.

Příklad 5: Kosoúhlé promítání ($\omega = 120^\circ$, $q = 1$, umístění $O(10,12)$, na šířku).

Krychle má jednu stěnu v rovině $\pi(xy)$, střed této stěny je bod $S[3;5;5;0]$ a jeden z vrcholů $L[0;5;0]$. Rotační kužel má podstavu o poloměru $r = 4$ v rovině $\pi(xy)$ a vrchol $V[9;2;10]$.

- Zobrazte obě tělesa.
- Sestrojte vržené stíny obou těles do rovin $\pi(xy)$ a $\mu(yz)$ v rovnoběžném osvětlení se směrem $\vec{s} = \overrightarrow{VV^*}$, $V^*[0;7;5]$.
- Na tělesech vyznačte vlastní stín.
- Sestrojte vržený stín kužele na krychli.

Příklad 6: Kosoúhlé promítání ($\omega = 150^\circ$, $q = \frac{4}{5}$), umístění $O(9;12)$.

- Zobrazte čtvercovou desku v rovině $\nu(xz)$, která má jeden vrchol v počátku soustavy souřadnic a protilehlý vrchol $A[10;0;10]$, se soustředným kruhovým otvorem o poloměru $r = 4$.
- V rovnoběžném osvětlení daném směrem $\vec{s} = \overrightarrow{AA^+}$, $A^+[6;8;0]$, sestrojte vržené stíny desky s otvorem do rovin π a $\mu(yz)$.

Příklad 7: Kosoúhlé promítání ($\omega = 120^\circ$, $q = \frac{3}{4}$), umístění $O(7;12)$.

- Zobrazte rotační kužel s osou kolmou k půdorysně, střed jeho podstavu je bod $S[8;5;11]$, poloměr $r = 4$, vrchol $V \in \pi$.
- V rovnoběžném osvětlení, které je dáno směrem $\vec{s} = \overrightarrow{SS^+}$, $S^+[2;8;0]$, sestrojte vržený stín kužele do roviny π a do roviny $\alpha(5;\infty;9)$.
- Na kuželi vyznačte mez vlastního stínu.

Příklad 8: Kosoúhlé promítání ($\omega = 135^\circ, q = \frac{3}{5}$), umístění $O(9;13)$.

- a) Zobrazte rotační válec, jehož jedna podstava leží v půdorysně $\pi(xy)$, střed druhé podstavy je $S = [12; 5,5; 11]$, poloměr $r = 5$.
- b) Zobrazte úsečku AB , $A = [17; 1; 9,5]$, $B = [17; 17; 0]$.
- c) Sestrojte vržený stín válce a úsečky do roviny $\pi(xy)$, je-li při rovnoběžném osvětlení bod $S^* = [5; 8; 0]$ vrženým stínem bodu S do $\pi(xy)$. Průmětny a válec považujte za neprůhledné.
- d) Vyznačte na válci mez vlastního stínu (i na neviditelné části).
- e) Sestrojte vržený stín úsečky AB na válec (alespoň 4 body).

Příklad 9: Kosoúhlé promítání ($\omega = 135^\circ, q = \frac{3}{5}$), umístění $O(10;13)$.

- a) Zobrazte rotační válec a kužel se společnou osou a jednou podstavou. Střed společné podstavy je $S = [6; 6; 7]$, poloměr $r = 4$, vrchol kužele je $V = [6; 6; 10]$. Druhá podstava válce leží v půdorysně $\pi(xy)$.
- b) Sestrojte vržený stín do rovin $\pi(xy)$ a $\nu(xz)$, je-li směr rovnoběžného osvětlení $\vec{s} = \overrightarrow{SA}$, $A = [10; -4; 2]$. Průmětny považujte za neprůhledné.
- c) Vyznačte na tělesech mez vlastního stínu (i na neviditelné části).

Příklad 10: Kosoúhlé promítání ($\omega = 120^\circ, q = \frac{4}{5}$), umístění $O(8; 12)$.

- a) Zobrazte rotační válec, jehož jedna podstava leží v půdorysně $\pi(xy)$, střed druhé podstavy je $S = [5,5; 3; 7]$, poloměr $r = 3$. Dále zobrazte úsečku KQ , $K = [10; 0; 0]$, $Q = [10; 0; 10]$.
- b) Sestrojte vržený stín válce do roviny $\mu(yz)$, je-li při rovnoběžném osvětlení bod $R = [0; 7; 10]$ vrženým stínem bodu S do $\mu(yz)$. Půdorysnu považujte za průhlednou.
- c) Vyznačte na válci šrafováním vlastní stín.
- d) Sestrojte vržený stín úsečky KQ na válec a na rovinu $\mu(yz)$.

Příklad 11: Kosoúhlé promítání ($\omega = 120^\circ, q = \frac{4}{5}$), umístění $O(9;13)$.

- a) Zobrazte rotační kužel s vrcholem $V = [4; 2; 7]$, středem podstavy $S = [4; 11; 7]$ a poloměrem podstavy $r = 4$.
- b) V rovnoběžném osvětlení, ve kterém je bod $S^+ = [7,5; 4; 0]$ stínem středu podstavy kužele S , sestrojte vržený stín tělesa do rovin $\pi(xy)$ a $\nu(xz)$.
- c) Vyznačte na tělese mez vlastního stínu (i na neviditelné části).
- d) Sestrojte vržený stín bodu $K = [0; 11; 12]$ na kužel.

